A BIZOTTSÁG 1864/2005/EK RENDELETE

(2005. november 15.)

az 1606/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban egyes nemzetközi számviteli standardok elfogadásáról szóló 1725/2003/EK rendelet az 1. nemzetközi pénzügyi jelentési szabvány, valamint a 32. és 39. nemzetközi számviteli standardok tekintetében történő módosításáról

(EGT vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a nemzetközi számviteli standardok alkalmazásáról szóló, 2002. július 19-i 1606/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre [1] és különösen annak 3. cikke (1) bekezdésére,

mivel:

(1) Az 1606/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban egyes nemzetközi számviteli standardok elfogadásáról szóló, 2003. szeptember 29-i 1725/2003/EK bizottsági rendelet [2] elfogadta valamennyi, 2002. szeptember 14-én létező nemzetközi standardot és azok értelmezését, kivéve a 32. nemzetközi számviteli standardot (IAS), az IAS 39-et, és a hozzájuk kapcsolódó értelmezéseket. Az IAS 32 és IAS 39 esetében a módosítás mértékét olyan jelentősnek ítélték meg, hogy e standardok akkori verziójának elfogadása nem tűnt megfelelőnek.

(2) 2003. december 17-én a Nemzetközi Számviteli Standardok Testülete (International Accounting Standards Board, IASB) azon kezdeményezésének részeként, amelynek keretében 15 szabványon kíván javítani, közzétette a felülvizsgált 39., Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés elnevezésű nemzetközi számviteli standardot. A javításokat kellő időben kell végrehajtani ahhoz, hogy az IAS-t 2005-ben első alkalommal alkalmazó társaságok használhassák. A felülvizsgálat célja az volt, hogy tovább javítsa a meglévő IAS-ek összességének minőségét és összhangját.

(3) A 2003 decemberében módosított IAS 39 olyan opciót vezetett be, amely alapján a vállalkozások az első számbavétel során visszavonhatatlanul meghatározhatják, hogy egy adott pénzügyi eszközt vagy pénzügyi kötelezettséget valós értéken (az értéknövekedés vagy értékvesztés kimutatásával) kívánnak-e értékelni a nyereséggel, illetve veszteséggel szemben (úgynevezett korlátlan valós érték opció). Mindazonáltal az Európai Központi Bank (EKB), a Baseli Bizottság biztonsági felügyelet, valamint az értékpapír-szabályozó hatóságok abbéli aggodalmuknak adtak hangot, hogy a korlátlan valós érték opció helytelen módon is kihasználható, különösen a vállalkozások saját passzíváihoz kapcsolódó pénzügyi instrumentumok esetében.

(4) Az IASB belátta ezen aggodalmakat, és ezért 2004. április 21-én olyan szabványtervezetet tett közzé, amelyben módosítást javasol az IAS 39-en a valós értékű opció alkalmazási körének szűkítése érdekében.

(5) Annak érdekében, hogy a 2005. évi alkalmazáshoz megfelelő számviteli iránymutatás álljon rendelkezésre a pénzügyi instrumentumokkal kapcsolatban, a Bizottság az 1606/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban az egyes nemzetközi számviteli standardok elfogadásáról szóló 1725/2003/EK rendeletnek az IAS 39 beillesztése tekintetében történő módosításáról szóló, 2004. november 19-i 2086/2004/EK bizottsági rendelettel [3] – bizonyos, a korlátlan valós értékű opcióra és a fedezeti ügyletekre vonatkozó előírások kivételével – jóváhagyta az IAS 39-et. A Bizottság e kivételt kivételes és átmeneti jellegűnek tekintette, amely a nyitott kérdések további konzultációk és tárgyalások révén történő megoldásának függvénye.

(6) A 2004. április 21-én közzétett szabványtervezethez fűzött megjegyzések és az ezzel kapcsolatban – különösen az EKB-vel és a Baseli Bizottsággal – folytatott további viták, valamint az érintett felekkel 2005 márciusában tartott kerekasztal-megbeszélések fényében az IASB 2005. június 16-án közzétette az *IAS 39 Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés, Valós érték opció módosítása* című dokumentumot.

(7) A felülvizsgált IAS 39 valós érték opciója olyan esetekre korlátozza az opció alkalmazását, ahol ez lényegesebb információt eredményez, mert megszünteti vagy jelentősen csökkenti a megjelenítés vagy az értékelés inkonzisztens voltát (számviteli szempontból rosszul párosítható ügyletek, accounting mismatch); vagy amikor a pénzügyi eszközök vagy pénzügyi kötelezettségek egy csoportja, vagy mindkettő dokumentált kockázatkezelés vagy beruházási stratégia keretében kerül kezelésre. Ezen felül az átdolgozott valós érték opció lehetővé teszi, hogy egy teljes, egy vagy több beágyazott derivatívát tartalmazó kombinált szerződést bizonyos esetekben pénzügyi eszközként vagy pénzügyi kötelezettségként valós értéken értékeljenek a nyereséggel, illetve veszteséggel szemben. Következésképpen a valós érték opció alkalmazása olyan esetekre korlátozódik, amelyekben bizonyos alapelveket vagy körülményeket tiszteletben kell tartani. Végül pedig, az opció alkalmazását megfelelő közzététellel kell támogatni.

[1] HL L 243., 2002.9.11., 1. o.

[2] HL L 261., 2003.10.13., 1. o. A legutóbb a 211/2005/EK rendelettel (HL L 41., 2005.2.11., 1. o.) módosított rendelet.

[3] HL L 363., 2004.12.9., 1. o.

(8) Ezért a valós érték opció pénzügyi kötelezettségekre történő alkalmazására vonatkozó előírásokat, amelyeket kizártak a 2086/2004/EK rendeletből, be kell illeszteni. Ezen felül a 2086/2004/EK rendelettel befogadott, a pénzügyi eszközökre vonatkozó korlátlan valós érték opciót is alapelveken alapuló megközelítés tárgyává kell tenni.

(9) A biztonsági felügyelettel kapcsolatban az IASB elismeri, hogy az átdolgozott standard nem akadályozza a biztonsági felügyeleti hatóságokat abban, hogy értékeljék egy szabályozott pénzügyi intézmény valós értékű értékelési gyakorlatának szigorú voltát, és az annak alapjául szolgáló kockázatkezelési stratégiákat, politikákat és gyakorlatokat, mint ahogy abban sem, hogy megtegyék a szükséges lépéseket. Ezen felül az IASB egyetért azzal, hogy bizonyos közzétételek segítenék a biztonsági felügyeleteket a tőkekövetelmények értékelésében. Különösen igaz ez a saját hitelképesség romlásából adódó nyereségek kimutatására, amelyeket az IAS 39 átfogóbb javításának keretében tovább kell vizsgálni. Ezért a Bizottság felügyeli az *IAS 39 Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés, Valós értékű opció módosítása* jövőbeni hatásait, alkalmazását pedig az 1606/2002/EK rendelet 10. cikkében leírt felülvizsgálat keretében elemzi.

(10) Az IAS 39 módosításainak elfogadása – az érintett számviteli standardok közötti konzisztencia biztosítása érdekében – maga után vonja az 1. nemzetközi pénzügyi jelentési szabvány (IFRS), valamint az IAS 32 módosítását is.

(11) A valós érték opció új, alapelveken alapuló megközelítésének, valamint annak szükségességének fényében, hogy a standardokat első ízben alkalmazók értelmesebb első éves zárást és összehasonlítható adatokat tudjanak előállítani, célszerű e rendelet 2005. január 1-jével, visszamenő hatállyal történő alkalmazása.

(12) A terület szakértőivel folytatott konzultáció során bebizonyosodott, hogy az *IAS 39 Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés, Valós értékű opció módosítása* nemzetközi számviteli standard megfelel az 1606/2002/EK rendelet 3. cikkében az elfogadáshoz megállapított szakmai kritériumoknak, és különösen az európai közérdek szolgálatára vonatkozó követelménynek.

(13) Az 1725/2003/EK rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell.

(14) Az ebben a rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a Számviteli Szabályozási Bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 1725/2003/EK rendelet melléklete az alábbiak szerint módosul:

1. A 39. nemzetközi számviteli standard (IAS) az e rendelet mellékletének A. pontjában szereplők szerint módosul;

2. Az IAS 39 a „Nemzetközi számviteli standard (IAS) *IAS 39 Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés, Valós érték opció módosítása*" e rendelet mellékletének B. pontjában szereplő szövegével egészül ki;

3. Az 1. nemzetközi pénzügyi jelentési szabvány (IFRS), valamint az IAS 32 az e rendelet mellékletének B. pontjában szereplők szerint módosul.

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2005. január 1-től kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező, és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2005. november 15-én.

a Bizottság részéről
Charlie McCREEVY
a Bizottság tagja

MELLÉKLET

A. A 39. nemzetközi számviteli standard Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és *értékelés* az alábbiak szerint módosul:

a) A 35. bekezdés a következő szöveggel egészül ki:

„Amennyiben egy átadott eszközt amortizált bekerülési értéken értékelnek, a jelen standardban a pénzügyi kötelezettségnek a nyereséggel vagy veszteséggel szembeni valós értéken történő értékelésére adott lehetőség a kapcsolódó kötelezettségre nem alkalmazható."

b) az A függelék alkalmazási útmutatójában az AG 31. szövege helyére az alábbi lép:

„Példa a hibrid instrumentumra egy olyan pénzügyi instrumentum, ami birtokosának arra biztosít jogot, hogy a pénzügyi instrumentumot eladja a kibocsátó részére egy olyan összegű pénzeszközért vagy más pénzügyi eszközért cserében, amelynek összege valamely olyan részvény vagy árutőzsdei termék árindexében bekövetkező változás alapján változik, ami növekedhet vagy csökkenhet (»eladható instrumentum«) Kivéve, ha a kibocsátó a kezdeti megjelenítéskor a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként jelölte meg a pénzügyi kötelezettséget, el kell különítenie a beágyazott származékos terméket (azaz egy indexhez kötött tőkerész fizetést) a 11. bekezdés alapján, mivel az alapszerződés az AG27. bekezdés alapján adósságinstrumentum, és az indexhez kötött tőkerész törlesztés az AG30a) bekezdés alapján nem kapcsolódik szorosan az alap adósságinstrumentumhoz. Mivel a tőkerész törlesztés összege növekedhet vagy csökkenhet, a beágyazott származékos termék egy nem opciós származékos termék, melynek értéke a mögöttes változóhoz kötött."

B. Az IAS 39 a következő szöveggel egészül ki:

NEMZETKÖZI SZÁMVITELI STANDARDOK

IAS-szám	Cím
„IAS 39	*Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés* **kiegészítve a valós érték opció használatára vonatkozó előírásokkal**"

Sokszorosítása az Európai Gazdasági Térségben megengedett. Minden meglévő jog fenntartva az EGT-n kívül, kivéve a személyes felhasználás vagy más jogszerű eljárás céljából történő sokszorosítás jogát. További információ az IASB-től szerezhető be a www.iasb.org.uk címen.

AZ IAS 39 NEMZETKÖZI SZÁMVITELI STANDARD MÓDOSÍTÁSAI

Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés

A VALÓS ÉRTÉK OPCIÓ

Jelen dokumentum tartalmazza az IAS 39 *Pénzügyi Instrumentumok: Megjelenítés és értékelés* (IAS 39) standard módosításait. A módosítások a 2004 áprilisában kiadott, az IAS 39 – *A valós érték opció* javasolt módosításaira vonatkozó nyilvános tervezetben szereplő javaslatokra vonatkoznak.

A gazdálkodó egységeknek a jelen dokumentumban szereplő módosításokat a 2006. január 1-jén, vagy azt követően kezdődő éves időszakokra kell alkalmazniuk.

A 9. bekezdésben, a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség definíciójának b) részét az alábbi szöveg váltja fel.

FOGALMAK

9. ***…***

A pénzügyi instrumentumok négy kategóriájának fogalmai

A nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség olyan pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség, amely megfelel az alábbi kritériumok valamelyikének.

a) …

b) Azt a kezdeti megjelenítéskor a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltnek jelöli meg az egység. Gazdálkodó egység csak abban az esetben használhatja ezt a megjelölést, ha azt a 11A. bekezdés megengedi, vagy ha ez a megjelölés relevánsabb információkat eredményez amiatt, hogy

i. ez megszüntet vagy lényegesen csökkent valamely értékelési vagy megjelenítési inkonzisztenciát (melyet számviteli meg nem felelésnek (mismatch) is neveznek), amely ellenkező esetben előállt volna amiatt, hogy az eszközök vagy kötelezettségek értékelése, vagy az azokon képződött nyereség vagy veszteség megjelenítése eltérő alapokon történik; vagy

ii. Pénzügyi eszközök, pénzügyi kötelezettségek, vagy mindkettő egy csoportjának kezelése, valamint teljesítményének értékelése valós érték alapon, egy dokumentált kockázatkezelési vagy befektetési stratégiával összhangban történik, és a csoportra vonatkozó információkat az egységen belül ezen az alapon adják meg a gazdálkodó egység kulcspozícióban lévő vezetői (a (2003-ban módosított) IAS 24 Kapcsolt felekre vonatkozó közzétételek standardban meghatározottak szerint), például a gazdálkodó egység igazgatósága és elnök-vezérigazgatója számára.

Az IAS 32 standardban a 66., 94. és AG40. bekezdések előírják a gazdálkodó egység számára, hogy közzétételeket adjon az általa a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközökről és pénzügyi kötelezettségekről, feltüntetve azt is, hogy hogyan tett eleget ezen feltételeknek. A fenti ii. pontnak megfelelő instrumentumok esetében ezen közzététel tartalmazza annak szöveges leírását, hogy milyen mértékben konzisztens a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként történő megjelölés a gazdálkodó egység dokumentált kockázatkezelési vagy befektetési stratégiájával.

Azok a tőkeinstrumentumok, amelyek nem rendelkeznek aktív piacon jegyzett piaci árral, és amelyek valós értéke nem mérhető megbízhatóan (lásd a 46c) bekezdést és az A Függelék AG80. és AG81. bekezdését), nem jelölhetők meg nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként.

Meg kell említeni, hogy a 48., 48A., 49. bekezdések és az A Függelék AG69–AG82. bekezdései, amelyek követelményeket fektetnek le a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi követelés valós értékének megbízható meghatározására, egyaránt alkalmazandóak az összes, valós értéken – akár megjelölés útján, akár máshogyan – értékelt tételre, vagy azokra, amelyek valós értékét közzéteszik.

A következő új 11A. bekezdés került be:

BEÁGYAZOTT SZÁRMAZÉKOS TERMÉKEK

11A. A 11. bekezdés ellenére, ha egy szerződés tartalmaz egy vagy több beágyazott származékos terméket, a gazdálkodó egység a teljes hibrid (kombinált) szerződést nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközként vagy pénzügyi kötelezettségként jelölheti meg, kivéve ha:

a) a beágyazott származékos termék(ek) nem módosítják jelentősen az egyébként a szerződés által megkövetelt cash flow-kat; vagy

b) kevésbé részletes elemzés mellett vagy elemzés nélkül is egyértelmű egy hasonló hibrid (kombinált) instrumentum első mérlegelésekor, hogy tilos a beágyazott származékos termék(ek) elkülönítése, mint például olyan, hitelbe beágyazott előtörlesztési opciók esetén, amely lehetővé teszi a tulajdonos számára, hogy előtörlessze a hitelt körülbelül annak amortizált bekerülési értékéért.

A 12. és 13. bekezdések az alábbiak szerint módosulnak:

12. Ha az egységnek a jelen standard alapján el kellene különítenie valamilyen beágyazott származékos terméket az alapszerződéstől, de nem képes arra, hogy elkülönülten értékelje a beágyazott származékos terméket akár a megszerzéskor, akár egy későbbi beszámolási fordulónapon, akkor az egész hibrid (kombinált) szerződést a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként kell megjelölnie.

13. Ha egy egység nem képes a beágyazott származékos termék valós értékét megbízhatóan meghatározni annak feltételei alapján (pl. mivel a beágyazott származékos termék egy tőzsdén nem jegyzett tőkeinstrumentumon alapul), a beágyazott származékos termék valós értéke a hibrid (kombinált) instrumentum valós értéke és az alapszerződés valós értéke közötti különbözet, ha azok a jelen standard alapján meghatározhatók. Ha az egység nem képes a beágyazott származékos termék valós értékét e módszer alapján meghatározni, a 12. bekezdés alkalmazandó, és a hibrid (kombinált) instrumentumot a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként jelölik meg.

A következő új 48A. bekezdés kerül be:

A VALÓS ÉRTÉKEN TÖRTÉNŐ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

48A. A valós érték legjobb bizonyítékát egy aktív piacon jegyzett árak adják. Ha egy adott pénzügyi instrumentum piaca nem aktív, a gazdálkodó egység értékelési technika alkalmazásával állapítja meg a valós értéket. Az értékelési technika használatának célja, hogy megállapítsa, milyen tranzakciós ár alakult volna ki az értékelés időpontjában egy szokásos piaci feltételek mellett végrehajtott, normál üzleti megfontolások által motivált adásvétel során. Az értékelési technikák közé tartozik a jól tájékozott, ügyleti szándékkal rendelkező felek közötti, szokásos piaci feltételek mellett lebonyolított közelmúltbeli piaci tranzakciók felhasználása, ha elérhetők ilyenek; egy másik, lényegében azonos instrumentum aktuális piaci értékére való hivatkozás, a diszkontált cash flow elemzés és az opciós árazási modellek. Ha van olyan értékelési technika, amelyet a piaci résztvevők szokásosan használnak az instrumentum árazására, és ez a technika bizonyíthatóan megbízható becsléseket volt képes nyújtani a tényleges piaci tranzakciókban kialakult árakról, akkor az egység ezt a technikát alkalmazza. A kiválasztott értékelési technika maximális mértékben használja a piaci inputokat és a lehető legkisebb mértékben támaszkodik az egységre jellemző inputokra. Minden olyan tényezőt magában foglal, amelyet a piaci résztvevők figyelembe vennének az ár megállapításakor, valamint megfelel azoknak az elfogadott gazdasági módszertanoknak, amelyeket a pénzügyi instrumentumok árazása során alkalmaznak. Az egység időszakosan beméri az értékelési technikát és teszteli annak érvényességét azzal, hogy ugyanazon instrumentum (vagyis módosítás és újracsomagolás nélkül) figyelemmel kísérhető aktuális piaci tranzakcióinak árait alkalmazza, vagy bármilyen elérhető és figyelemmel kísérhető piaci adat alkalmazásával.

HATÁLYBALÉPÉS NAPJA ÉS ÁTTÉRÉS

A 105. bekezdés az alábbiak szerint módosul, és a következő új 105A–105D. bekezdések kerülnek be:

…

105. Jelen standard első alkalmazásakor a gazdálkodó egységnek lehetősége van arra, hogy valamely korábban megjelenített pénzügyi eszközt értékesíthetőként jelöljön meg. Bármely ilyen pénzügyi eszköz esetében az egységnek a valós értékben bekövetkező valamennyi halmozott változást a saját tőke egy elkülönített összetevőjében kell kimutatnia a későbbi kivezetésig vagy értékvesztés-elszámolásig, amikor a gazdálkodó egységnek a halmozott nyereség vagy veszteség összegét át kell vezetnie a nyereségbe vagy veszteségbe. A gazdálkodó egységnek emellett:

a) A pénzügyi eszközt újra meg kell állapítania az összehasonlító pénzügyi kimutatásokban az új megjelölés alkalmazásával; továbbá

b) Közzé kell tennie az egyes kategóriákba sorolt pénzügyi eszközök valós értékét a megjelölés időpontjában, valamint a korábbi pénzügyi kimutatásokban szereplő besorolást és könyv szerinti értéket.

105A. A gazdálkodó egységnek a 11A., 48A., AG4B–AG4K., AG33A. és AG33B. bekezdéseket, valamint a 9., 12. és 13. bekezdések 2005-ös módosításait a 2006. január 1-jén, vagy azt követően kezdődő éves időszakokra kell alkalmaznia. A korábbi alkalmazás javasolt.

105B. Azon gazdálkodó egységnek, amely a 11A., 48A., AG4B–AG4K., AG33A. és AG33B. bekezdéseket, valamint a 9., 12. és 13. bekezdések 2005-ös módosításait először a 2006. január 1-jén megelőzően kezdődő éves időszakra alkalmazza

a) Lehetősége van arra, hogy amikor ezeket az új és módosított bekezdéseket először alkalmazza, a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként jelöljön meg bármely korábban megjelenített pénzügyi eszközt vagy pénzügyi kötelezettséget, amely ekkor megfelel az ilyen megjelölés feltételeinek. Ha az éves időszak 2005. szeptember 1-je előtt kezdődik, az ilyen megjelöléseket nem szükséges lezárni 2005. szeptember 1-jéig, és ezek olyan pénzügyi eszközöket és pénzügyi kötelezettségeket is tartalmazhatnak, amelyeket a szóban forgó éves időszak kezdete és 2005. szeptember 1-je között jelenítettek meg. A 91. bekezdés ellenére, ezen albekezdéssel összhangban, nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt, korábban egy valós érték fedezeti elszámolási kapcsolatban fedezett tételként megjelölt bármely pénzügyi eszközt és pénzügyi kötelezettség megjelölését meg kell szüntetni a szóban forgó kapcsolatokból, amikor megtörténik a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként való megjelölésük.

b) Közzé kell tennie az a) albekezdéssel összhangban meghatározott bármely pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség valós értékét a megjelölés időpontjában, valamint a korábbi pénzügyi kimutatásokban szereplő besorolást és könyv szerinti értéket.

c) Meg kell szüntetnie minden olyan pénzügyi eszköznek vagy pénzügyi kötelezettségnek a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként történő megjelölését, amely ezen új és módosított bekezdések értelmében nem teljesíti az ilyen megjelölés feltételeit. Amikor egy pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség értékelése amortizált bekerülési értéken történik a megjelölés megszüntetése után, a megjelölés megszüntetésének időpontja minősül a kezdeti megjelenítés időpontjának.

d) Közzé kell tennie a c) albekezdéssel összhangban megszüntetett megjelölésű bármely pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség valós értékét a megjelölés megszüntetése időpontjában, valamint az új besorolást.

105C. Azon gazdálkodó egységnek, amely a 11A., 48A., AG4B–AG4K., AG33A. és AG33B. bekezdéseket, valamint a 9., 12. és 13. bekezdések 2005-ös módosításait a 2006. január 1-jén, vagy azt követően kezdődő éves időszakra alkalmazza

a) Csak akkor kell megszüntetnie bármely olyan pénzügyi eszköznek vagy pénzügyi kötelezettségnek a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként történő megjelölését, ha az ezen új és módosított bekezdések értelmében nem teljesíti az ilyen megjelölés feltételeit. Amikor egy pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség értékelése amortizált bekerülési értéken történik a megjelölés megszüntetése után, a megjelölés megszüntetésének időpontja minősül a kezdeti megjelenítés időpontjának.

b) Nem szabad nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltnek megjelölnie a korábban megjelenített pénzügyi eszközöket vagy pénzügyi kötelezettségeket.

c) Közzé kell tennie az a) albekezdéssel összhangban megszüntetett megjelölésű bármely pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség valós értékét a megjelölés megszüntetése időpontjában, valamint az új besorolást.

105D. A gazdálkodó egységnek újra meg kell állapítania összehasonlító pénzügyi kimutatását a 105B. vagy 105C. bekezdésben szereplő új megjelölések használatával, feltéve, hogy a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség; vagy a pénzügyi eszközök, pénzügyi kötelezettségek, vagy mindkettő csoportja esetében ezek a tételek vagy csoportok megfeleltek volna a 9b)i., 9b)ii. vagy 11A. bekezdésben foglalt feltételeknek az összehasonlító időszak kezdetén, vagy ha megszerzésük az összehasonlító időszak kezdete után történt, megfeleltek volna a 9b)i., 9b)ii. vagy 11A. bekezdésben foglalt feltételeknek a kezdeti megjelenítés időpontjában.

Az A. Függelékbe a következő új AG4B–AG4K. bekezdések kerülnek be:

A Függelék

Alkalmazási útmutató

FOGALMAK **(8. és 9. bekezdés)**

Nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként történő megjelölés

AG4B. Jelen standard 9. bekezdése lehetővé teszi a gazdálkodó egység számára, hogy valamely pénzügyi eszközt, pénzügyi kötelezettséget vagy pénzügyi instrumentumok (pénzügyi eszközök, pénzügyi kötelezettségek, vagy mindkettő) csoportját nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltnek jelöljön meg, amennyiben ez relevánsabb információkat eredményez.

AG4C. A gazdálkodó egység azon döntése, hogy valamely pénzügyi eszközt vagy pénzügyi kötelezettséget nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként jelöl meg, hasonlít a számviteli politikára vonatkozó választáshoz (bár, ellentétben a számviteli politika választásával, ebben az esetben nem követelmény a konzisztens alkalmazás az összes hasonló tranzakcióra). Amikor egy gazdálkodó egységnek ilyen választási lehetősége van, az IAS 8 *Számviteli politika, a számviteli becslések változásai és hibák* standard 14b) bekezdése előírja, hogy a választott politikának olyan pénzügyi kimutatásokat kell eredményeznie, amelyek megbízható és relevánsabb információkat adnak a tranzakcióknak, egyéb eseményeknek és feltételeknek a gazdálkodó egység pénzügyi helyzetére, pénzügyi teljesítményére és cash flow-ira gyakorolt hatásáról. A nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként való megjelölés esetében a 9. bekezdés két olyan körülményt határoz meg, amikor a relevánsabb információkra vonatkozó követelmény teljesülni fog. Ennek megfelelően ahhoz, hogy a gazdálkodó egység a 9. bekezdéssel összhangban az ilyen megjelölést válassza, bizonyítania kell, hogy e két körülmény valamelyike (vagy mindkettő) teljesül.

9b)i. bekezdés: A megjelölés használata megszüntet vagy lényegesen csökkent valamely értékelési vagy megjelenítési inkonzisztenciát, amely ellenkező esetben előállna.

AG4D. Az IAS 39 alapján valamely pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség értékelését, és az értékében bekövetkezett elszámolt változások besorolását a tétel besorolása határozza meg, valamint az, hogy az adott tétel része-e valamely megjelölt fedezeti kapcsolatnak. Ezek a követelmények értékelési vagy megjelenítési inkonzisztenciát (melyet számviteli meg nem felelésnek (mismatch) is neveznek) okozhatnak, amikor például nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként való megjelölés hiányában valamely pénzügyi eszközt értékesíthetőként sorolnak be (a valós értékben történt legtöbb változást közvetlenül a saját tőkében megjelenítve) és valamely, a gazdálkodó egység által kapcsolódónak ítélt kötelezettséget amortizált bekerülési értéken értékelnének (a valós értékben történt változások megjelenítése nélkül). Ilyen esetekben a gazdálkodó egység juthat arra a következtetésre, hogy a pénzügyi kimutatásai relevánsabb információkat nyújtanak, ha mind az eszközt, mind a kötelezettséget nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltnek minősíti.

AG4E. Az alábbi példák azt mutatják, mikor teljesül ez a feltétel. A gazdálkodó egység csak abban az esetben alkalmazhatja ezt a feltételt a pénzügyi eszközök vagy pénzügyi kötelezettségek nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként való megjelölésére, ha megfelel a 9b)i. bekezdésben említett elvnek.

a) Valamely gazdálkodó egység olyan kötelezettségekkel rendelkezik, amelyek cash flow-i szerződés szerint azon eszközök teljesítményén alapulnak, amelyek egyébként értékesíthetőként lennének besorolva. Például egy biztosító rendelkezhet diszkrecionális részesedési jellemzőt tartalmazó kötelezettségekkel, amelyek a biztosító eszközeinek egy meghatározott állományán realizált és/vagy nem realizált befektetési megtérülésen alapuló juttatásokat fizetnek. Ha az ilyen kötelezettségek értékelése az aktuális piaci árakat tükrözi, az eszközök nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként történő besorolása azt jelenti, hogy a pénzügyi eszközök valós értékének változásai a nyereségben vagy veszteségben vannak megjelenítve ugyanazon időszakban, mint a kötelezettségek értékében bekövetkező kapcsolódó változások.

b) Valamely gazdálkodó egység biztosítási szerződésben foglalt kötelezettségekkel rendelkezik, amelyek értékelése aktuális információkat (az IFRS 4 *Biztosítási szerződések* standard 24. bekezdése által megengedett módon), valamint olyan, a gazdálkodó egység által kapcsolódónak tekintett pénzügyi eszközöket foglal magában, amelyek egyébként értékesíthetőként lennének besorolva, vagy amortizált bekerülési értéken lennének értékelve.

c) Valamely gazdálkodó egység olyan pénzügyi eszközökkel, pénzügyi kötelezettségekkel vagy mindkettővel rendelkezik, amelyek közös kockázattal rendelkeznek, mint például kamatlábkockázat, amely olyan ellentétes irányú valós érték változásokat okoz, amelyek általában kiegyenlítik egymást. Az instrumentumok közül azonban csak néhány kerülne értékelésre nyereséggel vagy veszteséggel szembeni valós értéken (azaz a származékos termékek vagy kereskedési céllal tartottként besoroltak). Az is előfordulhat, hogy a fedezeti elszámolás követelményei nem teljesülnek, például azért, mert nem teljesülnek a 88. bekezdésben foglalt, hatékonyságra vonatkozó követelmények.

d) Valamely gazdálkodó egység olyan pénzügyi eszközökkel, pénzügyi kötelezettségekkel vagy mindkettővel rendelkezik, amelyek közös kockázattal rendelkeznek, mint például kamatlábkockázat, amely olyan ellentétes irányú valós érték változásokat okoz, amelyek általában kiegyenlítik egymást, és a gazdálkodó egység nem felel meg a fedezeti elszámolás feltételeinek, mivel egyik instrumentum sem származékos termék. Továbbá a fedezeti elszámolás hiányában jelentős inkonzisztencia tapasztalható a nyereségek és veszteségek megjelenítésében. Például:

i. A gazdálkodó egység olyan fix kamatlábú eszközökből álló portfoliót, amely egyébként értékesíthetőként lenne besorolva, olyan fix kamatlábú adóslevelekkel finanszírozott, amelyek valós értékében történt változások általában kiegyenlítik egymást. Ha mind az eszközöket, mind az adósleveleket nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken számolják el, az kijavítja az inkonzisztenciát, amely egyébként az eszköz valós értéken történő, a változásoknak a saját tőkében való elszámolásával történő értékeléséből, valamint az adósleveleknek az amortizált bekerülési értéken történő értékeléséből származna.

ii. a gazdálkodó egység egy meghatározott hitelcsoportot finanszírozott forgalmazott kötvények kibocsátásával, amelyek valós értékében bekövetkezett változások általában kiegyenlítik egymást. Ha emellett a gazdálkodó egység rendszeresen veszi és adja el a kötvényeket, de csak ritkán – vagy sohasem – veszi és adja el a hiteleket, mind a hitelek, mind a kötvények nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken történő elszámolása megszünteti az inkonzisztenciát a nyereségek és veszteségek megjelenítésének ütemezésében, amely egyébként előállna abból kifolyólag, hogy mindkét tételt amortizált bekerülési értéken értékelik, és minden egyes alkalommal, amikor visszavásárolnak egy kötvényt, nyereséget vagy veszteséget jelenítenek meg.

AG4F. Az előző bekezdésben leírt esetekben az egyébként nem ilyen módon értékelt pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként történő megjelölése a kezdeti megjelenítéskor megszüntetheti vagy lényegesen csökkentheti az értékelési vagy megjelenítési inkonzisztenciát, és relevánsabb információt szolgáltathat. Gyakorlati megfontolásokból a gazdálkodó egységnek nem kell az összes, értékelési vagy megjelenítési inkonzisztenciát okozó eszközt és kötelezettséget pontosan ugyanabban az időben létrehoznia. Ésszerű késedelem megengedett, feltéve, hogy minden egyes tranzakció a kezdeti megjelenítéskor nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként van megjelölve, és ebben az időpontban a még hátralévő tranzakciók bekövetkezése várható.

AG4G. Nem lenne elfogadható az inkonzisztenciát okozó pénzügyi eszközök vagy pénzügyi kötelezettségek közül csak néhányat nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként megjelölni, ha ezáltal nem szűnne meg, vagy nem csökkenne lényegesen az inkonzisztencia, és ennélfogva ez nem eredményezne relevánsabb információt. Elfogadható lenne ugyanakkor a nagy számú hasonló pénzügyi eszköz vagy hasonló pénzügyi kötelezettség egy részének a megjelölése, ha ezáltal lényegesen (és lehetőség szerint jobban, mint egyéb megengedett megjelölések esetében) csökken az inkonzisztencia. Például, tegyük fel, hogy egy gazdálkodó egység számos hasonló pénzügyi kötelezettséggel rendelkezik, amelyek összege 100 CU (*), és számos hasonló pénzügyi eszközzel, amelyek összege 50 CU, de értékelésük eltérő alapon történik. A gazdálkodó egység lényegesen csökkentheti az értékelési inkonzisztenciát azáltal, ha a kezdeti megjelenítéskor az összes eszközt, de csak néhány kötelezettséget (például egyedi kötelezettségek, amelyek kombinált összege 45 CU) jelöl meg nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként. Mivel azonban a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken történő megjelölés csak valamely pénzügyi instrumentum egészére alkalmazható, a gazdálkodó egységnek ebben a példában egy vagy több kötelezettséget egészében kell megjelölnie. Nem jelölheti meg valamely kötelezettség valamely komponensét (például csak egy adott kockázatnak tulajdonítható változások az értékben, mint például változások az irányadó kamatlábban) vagy valamely kötelezettség egy hányadát (azaz százalékát).

9b)ii. bekezdés: Pénzügyi eszközök, pénzügyi kötelezettségek, vagy mindkettő egy csoportjának kezelése, valamint teljesítményének értékelése valós érték alapon, egy dokumentált kockázatkezelési vagy befektetési stratégiával összhangban történik

AG4H. A gazdálkodó egység a pénzügyi eszközök, pénzügyi kötelezettségek vagy mindkettő egy csoportját kezelheti és annak teljesítményét értékelheti úgy, hogy a szóban forgó csoport nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken történő értékelése relevánsabb információkat szolgáltat. A hangsúly ebben az esetben azon van, hogyan kezeli és értékeli a gazdálkodó egység a teljesítményt, nem pedig az egység pénzügyi instrumentumainak jellegén.

AG4I. Az alábbi példák azt mutatják, mikor teljesülhet ez a feltétel. A gazdálkodó egység csak abban az esetben alkalmazhatja ezt a feltételt a pénzügyi eszközök vagy pénzügyi kötelezettségek nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként való megjelölésére, ha megfelel a 9b)ii. bekezdésben említett elvnek.

a) A gazdálkodó egység egy kockázatitőke-szervezet, kölcsönös befektetési alap, befektetési jegyek által megtestesített alap vagy hasonló gazdálkodó egység, amely pénzügyi eszközökbe fektet be azzal a céllal, hogy nyereségre tegyen szert azok teljes hozadékából kamatok vagy osztalékok, valamint a valós érték változásainak formájában. Az IAS 28 *Társult vállalkozásokban lévő befektetések* és az IAS 31 *Közös vállalkozásokban lévő érdekeltségek* standardok lehetővé teszik, hogy az ilyen befektetések ne tartozzanak a szóban forgó standardok hatálya alá, feltéve, hogy azokat nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékelik. A gazdálkodó egység alkalmazhatja ugyanezt a számviteli politikát egyéb olyan teljes hozadéki alapon kezelt befektetésekre is, amelyekre vonatkozóan a befolyása nem elegendő ahhoz, hogy azok IAS 28 vagy IAS 31 standard hatálya alá essenek.

b) A gazdálkodó egység olyan pénzügyi eszközökkel és pénzügyi kötelezettségekkel rendelkezik, amelyek egy vagy több közös kockázattal rendelkeznek, és ezeket a kockázatokat valós érték alapon kezelik és értékelik egy dokumentált eszköz- és kötelezettségkezelési politikával összhangban. Példa lehet erre egy olyan gazdálkodó egység, amely több beágyazott származékos terméket tartalmazó „strukturált termékeket"bocsátott ki, és a fellépő kockázatokat valós érték alapon kezeli, származékos és nem származékos pénzügyi instrumentumok keverékét használva. Hasonló példa az olyan gazdálkodó egység, amely fix kamatozású hiteleket keletkeztet, és a keletkező irányadó kamatláb-kockázatot származékos és nem származékos pénzügyi instrumentumok keverékének használatával kezeli.

(*) A jelen standardban a pénzegységek kimutatása „pénznem egységben" (Currency Unitban – CU-ban) történik.

c) A gazdálkodó egység egy biztosító, amely pénzügyi eszközökből álló portfolióval rendelkezik, ezt a portfoliót úgy kezeli, hogy a teljes hozadéka (azaz a kamatok vagy osztalékok és a valós értékben bekövetkező változások) maximális legyen, és teljesítményét ezen az alapon értékeli. A portfolió tartható egyes kötelezettségek, saját tőke, vagy mindkettő fedezeteként. Ha a portfoliót azzal a céllal tartják, hogy fedezzen egyes kötelezettségeket, a 9b)ii. bekezdésben előírt feltétel teljesülhet az eszközökre, függetlenül attól, hogy a biztosító szintén valós érték alapon kezeli és értékeli-e a kötelezettségeket. A 9b)ii. bekezdésben foglalt feltétel teljesülhet, ha a biztosító célkitűzése, hogy maximalizálja az eszközökön hosszabb távon realizált teljes hozadékot, még abban az esetben is, ha a részesedési szerződések tulajdonosainak kifizetett összegek egyéb tényezőktől függnek, mint például egy rövidebb időszak (pl. egy év) alatt realizált nyereségek összege, vagy a biztosító döntésétől függenek.

AG4J. A fentebb említettek szerint ez a feltétel attól függ, hogy a gazdálkodó egység hogyan kezeli és értékeli a szóban forgó pénzügyi instrumentumok csoportjának teljesítményét. Ennek megfelelően (a kezdeti megjelenítés időpontjában történő megjelölés követelményét figyelembe véve) annak a gazdálkodó egységnek, amely e feltétel alapján jelöl meg pénzügyi instrumentumokat nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként, az összes együttesen kezelt és értékelt megfelelő pénzügyi instrumentumot így kell megjelölnie.

AG4K. A gazdálkodó egység stratégiájára vonatkozó dokumentációnak nem kell túl részletesnek lennie, de elégségesnek kell lennie a 9b)ii. bekezdésnek való megfelelés bizonyítására. Az ilyen dokumentáció nem követelmény tételenként, hanem készülhet portfolió alapon is. Ha például valamely osztály – a gazdálkodó egység kulcspozícióban lévő vezetői által jóváhagyott – teljesítménykezelési rendszere világosan mutatja, hogy az osztály teljesítményének értékelése teljes hozadéki alapon történt, akkor nincs szükség további dokumentációra a 9b)ii. bekezdésnek való megfelelés igazolására.

Az AG33. bekezdés után, egy új fejezetcím és az új AG33A. és AG33B. bekezdések kerülnek be, az alábbiak szerint:

Beágyazott származékos termékeket tartalmazó instrumentumok

AG33A. Amikor egy gazdálkodó egység olyan hibrid (kombinált) instrumentumban válik szerződő féllé, amely egy vagy több beágyazott származékos terméket tartalmaz, a 11. bekezdés előírja a gazdálkodó egység számára bármely ilyen beágyazott származékos termék azonosítását; annak megítélését, hogy szükséges-e azt elkülöníteni az alapszerződéstől; valamint azok esetében, amelyeket el kell különíteni, a származékos termék valós értéken történő értékelését a kezdeti megjelenítéskor és azt követően. Ezek a követelmények összetettebbek is lehetnek annál, vagy kevésbé megbízható értékelést eredményezhetnek annál, mintha a teljes instrumentumot nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékelnék. Ezen okból jelen standard lehetővé teszi, hogy a teljes instrumentumot nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként jelöljék meg.

AG33B. Az ilyen megjelölés alkalmazható, akár előírja a 11. bekezdés a beágyazott származékos termékek elkülönítését az alapszerződéstől, akár megtiltja az ilyen elkülönítést. A 11A. bekezdés azonban nem igazolja a hibrid (kombinált) instrumentum nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként történő megjelölését a 11Aa) és b) bekezdésekben meghatározott esetekben, mivel az ilyen megjelölés nem csökkentené a komplexitást, és nem növelné a megbízhatóságot.

Függelék

Egyéb standardok módosításai

A jelen függelékben szereplő módosítások a 2006. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra alkalmazandók. Ha a gazdálkodó egység egy korábbi időszakra alkalmazza az IAS 39 módosításait, a jelen függelékben szereplő módosításokat is alkalmazni kell erre a korábbi időszakra

Az IAS 32

Pénzügyi instrumentumok: Közzététel és bemutatás standard módosításai

A 66. bekezdés az alábbiak szerint módosul.

66. Az IAS 1 standarddal összhangban a gazdálkodó egységnek közzé kell tennie jelentős számviteli politikáit, beleértve az elfogadott általános alapelveket, valamint az ezen alapelveknek a gazdálkodó egység üzletmenete során felmerülő egyes ügyletekre, egyéb eseményekre és feltételekre való alkalmazásának módját. A pénzügyi instrumentumok esetében az ilyen közzététel tartalmazza:

a) az annak meghatározására alkalmazott kritériumokat, hogy mikor kell egy pénzügyi eszközt vagy pénzügyi kötelezettséget megjeleníteni, és mikor kell kivezetni;

b) a pénzügyi eszközökre és a pénzügyi kötelezettségekre a kezdeti megjelenítéskor és később alkalmazott értékelési alapot;

c) a pénzügyi eszközökből és a pénzügyi kötelezettségekből származó bevételek és ráfordítások elszámolásának és értékelésének alapját; valamint

d) a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek esetén:

i. az ilyen pénzügyi eszközök vagy pénzügyi kötelezettségek kezdeti megjelenítéskor történő megjelölésének kritériumait,

ii. azt, hogy hogyan felel meg a gazdálkodó egység az IAS 39 9, 11A. vagy 12. bekezdésében foglalt feltételeknek. Az IAS 39 9b)i. bekezdésével összhangban megjelölt instrumentumok esetében az ilyen közzététel tartalmaz egy szöveges leírást annak az értékelési vagy megjelenítési inkonzisztenciának a körülményeiről, amely egyébként előállna. Az IAS 39 standard 9b)ii. bekezdésével összhangban megjelölt instrumentumok esetében ezen közzététel tartalmazza annak szöveges leírását, hogy hogyan van összhangban a nyereséggel vagy veszteséggel szembeni valós értéken értékeltként történő megjelölés a gazdálkodó egység dokumentált kockázatkezelési vagy befektetési stratégiájával,

iii. a gazdálkodó egység által nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek jellegét.

A 94. bekezdés az alábbiak szerint módosul, és a g)–j) albekezdések új száma j)–m).

94. …

Nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek (ld. még AG 40. bekezdés)

…

e) A gazdálkodó egységnek közzé kell tennie az alábbiak könyv szerinti értékét:

i. kereskedési céllal tartottként besorolt pénzügyi eszközök,

ii. kereskedési céllal tartottként besorolt pénzügyi kötelezettségek,

iii. a kezdeti megjelenítéskor a gazdálkodó egység által a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök (azaz a nem kereskedési céllal tartottnak minősített pénzügyi eszközök),

iv. a kezdeti megjelenítéskor a gazdálkodó egység által a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi kötelezettségek (azaz a nem kereskedési céllal tartottnak minősített pénzügyi kötelezettségek).

f) A gazdálkodó egységnek külön közzé kell tennie az egység által nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközökből vagy pénzügyi kötelezettségekből eredő nettó nyereségeket vagy nettó veszteségeket.

g) Ha a gazdálkodó egység valamely hitelt vagy követelést (vagy hitelek vagy követelések egy csoportját) nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként jelölt meg, akkor közzé kell tennie:

i. a hitel vagy követelés (vagy a hitelek vagy követelések egy csoportjának) maximális hitelkockázati kitettségét (lásd 76a) bekezdés) a beszámolási fordulónapon,

ii. azt az összeget, amellyel bármely kapcsolódó hitel származékos termék vagy hasonló instrumentum csökkenti ezt a maximális hitelkockázati kitettséget,

iii. a hitel vagy a követelés (vagy hitelek vagy követelések csoportja) valós értékében bekövetkező olyan változás összegét a tárgyidőszakra vonatkozóan és halmozottan, amely a hitelkockázat változásainak tulajdonítható, amelyet meghatározhatnak a valós érték nem a piaci kockázatot keletkeztető piaci viszonyok változásainak betudható változásának összegeként; vagy egy olyan alternatív módszer használatával, amely hűebben tükrözi a valós értékében bekövetkezett azon változás összegét, amely a hitelkockázat változásainak tulajdonítható,

iv. bármely kapcsolódó hitelszármazékos termék vagy hasonló instrumentum valós értékében bekövetkezett olyan változás összegét, amely a tárgyidőszak alatt vagy halmozottan következett be a hitel vagy a követelés megjelölése óta.

h) Ha a gazdálkodó egység valamely pénzügyi kötelezettséget a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltnek jelölt meg, közzé kell tennie:

i. a pénzügyi kötelezettség valós értékében bekövetkező olyan változás összegét a tárgyidőszakra vonatkozóan és halmozottan, amely a hitelkockázat változásainak tulajdonítható, amelyet meghatározhatnak a valós érték nem a piaci kockázatot keletkeztető piaci viszonyok változásainak betudható változásának összegeként (lásd: AG40. bekezdés); vagy egy olyan alternatív módszer használatával, amely hűebben tükrözi a valós értékében bekövetkezett azon változás összegét, amely a hitelkockázat változásainak tulajdonítható,

ii. a pénzügyi kötelezettség könyv szerinti értéke, valamint azon összeg közötti eltérést, amelyet a gazdálkodó egységnek szerződés alapján meg kell fizetnie a futamidő lejáratakor a kötelem jogosultjának.

i) A gazdálkodó egységnek közzé kell tennie:

i. a g)iii). és h)i. pontban megfogalmazott követelményeknek való megfelelés érdekében alkalmazott módszereket,

ii. ha a gazdálkodó egység úgy ítéli meg, hogy az általa a g)iii. vagy h)i. pontokban foglalt követelményeknek való megfelelés érdekében nyújtott közzététel nem tükrözi hűen a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség valós értékében a hitelkockázati változások következtében bekövetkező változásokat, az ezen következtetéshez vezető okokat és a gazdálkodó egység által fontosnak ítélt tényezőket.

…

A AG40. bekezdés az alábbiak szerint módosul.

AG40. Amennyiben a gazdálkodó egység nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltnek jelölt meg egy pénzügyi kötelezettséget, vagy egy hitelt vagy követelést (vagy hitelek vagy követelések egy csoportját), közzé kell tennie a pénzügyi instrumentum valós értékében bekövetkező olyan változás összegét, amely a hitelkockázatban bekövetkező változásoknak tulajdonítható. Hacsak valamely alternatív módszer nem tükrözi hűebben ezt az összeget, a gazdálkodó egységnek ezt az összeget a pénzügyi instrumentum valós értékében bekövetkező azon változásként kell meghatároznia, amely nem a piaci kockázatot keletkeztető piaci viszonyok változásainak tulajdonítható. A piaci kockázatot keletkeztető piaci viszonyok változásai közé tartoznak például az irányadó kamatláb, az árutőzsdei árak, a devizaárfolyamok, vagy az árindexek vagy ráták változásai. Jegyhez kötési jellemzőt tartalmazó szerződések esetében a piaci viszonyok változásai közé tartozik valamely belső vagy külső befektetési alap teljesítményében bekövetkező változás. Ha egy pénzügyi kötelezettségre vonatkozóan a piaci viszonyok kizárólagosan releváns változásai valamely megfigyelhető (irányadó) kamatláb változásai, ez az összeg az alábbiak szerint becsülhető meg:

a) Elsőként a gazdálkodó egység kiszámítja a kötelezettségnek az időszak elejére vonatkozó belső megtérülési rátáját a kötelezettség megfigyelhető piaci ára alapján, valamint a kötelezettségből származó szerződéses cash flow-kat az időszak elején. A gazdálkodó egység azután e megtérülési rátából levonja az időszak elején érvényes megfigyelt (irányadó) kamatlábat, és így megkapja a belső megtérülési ráta instrumentum-specifikus komponensét.

b) Ezt követően a gazdálkodó egység kiszámítja a kötelezettséghez kapcsolódó cash-flow-k jelenértékét a kötelezettség időszak elején fennálló szerződéses cash flow-i, valamint az időszak végi megfigyelt (irányadó) kamatláb és a belső megtérülési ráta a) bekezdés szerint meghatározott, időszak eleji instrumentum-specifikus komponensének összegeként adódó diszkontráta felhasználásával.

c) A b) bekezdés alapján meghatározott értéket ezt követően korrigálni kell a kötelezettségre vonatkozóan az adott időszak során kifizetett vagy kapott összegek értékével, továbbá növelni kell a valós érték azon növekedésével, amely azért következett be, mert a szerződés alapján járó cash flow-k egy időszakkal közelebb esnek az esedékességük időpontjához.

d) A kötelezettség időszak végére érvényes piaci ára, valamint a c) bekezdés alapján meghatározott összeg közötti különbözet adja a valós értékben bekövetkezett azon változás értékét, amely nem a megfigyelt (irányadó) kamatlábban bekövetkezett változásnak tulajdonítható. Ezt az összeget kell közzétenni.

A fenti példa feltételezi, hogy a valós értékben bekövetkezett azon változások, amelyek nem az instrumentum hitelkockázatában vagy a kamatlábakban bekövetkező változásokból erednek, nem jelentősek. Ha a fenti példában az instrumentum beágyazott származékos terméket tartalmazna, a beágyazott származékos termék valós értékében bekövetkező változást ki kéne zárni a 94h)i. bekezdésben foglalt összeg meghatározása során.

Az IFRS 1 A nemzetközi pénzügyi

beszámolási standardok első alkalmazása standard módosításai

A 25A. és 43A. bekezdések az alábbiak szerint módosulnak.

Korábban megjelenített pénzügyi instrumentumok megjelölése

25A. Az IAS 39 *Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés* standard megengedi, hogy egy pénzügyi eszközt annak kezdeti megjelenítésekor értékesíthetőként, vagy egy pénzügyi instrumentumot (feltéve, hogy az megfelel bizonyos kritériumoknak) nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként jelöljenek meg. Ezen előírással ellentétben, az alábbi esetekben felmentések alkalmazhatók,

a) valamely gazdálkodó egység számára engedélyezett, hogy értékesíthető megjelölést alkalmazzon az IFRS-re történő áttérés időpontjában.

b) *olyan gazdálkodó egység esetén, amely az első IFRS-ek szerinti pénzügyi kimutatásait 2006. szeptember 1-jével vagy azt követően kezdődő éves időszakra prezentálja* – az ilyen gazdálkodó egység számára lehetőség van arra, hogy az IFRS-ekre történő áttérés időpontjában bármely pénzügyi eszközt vagy pénzügyi kötelezettséget nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként jelöljön meg, feltéve, hogy az eszköz vagy kötelezettség az adott időpontban teljesíti az IAS 39 standard 9b)i., 9b)ii. vagy 11A bekezdéseiben foglalt kritériumokat.

c) *olyan gazdálkodó egység esetén, amely az első IFRS-ek szerinti pénzügyi kimutatásait 2006. január 1-jével vagy azt követően és 2006. szeptember 1-jét megelőzően kezdődő éves időszakra prezentálja* – az ilyen gazdálkodó egység számára lehetőség van arra, hogy az IFRS-ekre történő áttérés időpontjában bármely pénzügyi eszközt vagy pénzügyi kötelezettséget nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként jelöljön meg, feltéve, hogy az eszköz vagy kötelezettség az adott időpontban teljesíti az IAS 39 standard 9b)i., 9b)ii. vagy 11A bekezdéseiben foglalt kritériumokat. Ha az IFRS-ekre történő áttérés időpontja 2005. szeptember 1-je előtti, az ilyen megjelöléseket nem szükséges lezárni 2005. szeptember 1-jéig, és ezek olyan pénzügyi eszközöket és pénzügyi kötelezettségeket is tartalmazhatnak, amelyeket az IFRS-re történő áttérés időpontja és 2005. szeptember 1-je között jelenítettek meg.

d) *olyan gazdálkodó egység esetén, amely az első IFRS-ek szerinti pénzügyi kimutatásait 2006. január 1-jét megelőzően kezdődő éves időszakra prezentálja, és amely alkalmazza az IAS 39 standard 11A., 48A., AG4B–AG4K., AG33A. és AG33B. bekezdéseit, valamint a 9., 12. és 13. bekezdések 2005-ös módosításait* – az ilyen gazdálkodó egység számára lehetőség van arra, hogy az első IFRS beszámolási időszaka kezdetén bármely pénzügyi eszközt vagy pénzügyi kötelezettséget, amely ezen új és módosított bekezdések értelmében az adott időpontban megfelel az ilyen megjelölés feltételeinek, nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként jelöljön meg. Ha a gazdálkodó egység első IFRS beszámolási időszaka 2005. szeptember 1-je előtt kezdődik, az ilyen megjelöléseket nem szükséges lezárni 2005. szeptember 1-jéig, és ezek olyan pénzügyi eszközöket és pénzügyi kötelezettségeket is tartalmazhatnak, amelyeket a szóban forgó időszak kezdete és 2005. szeptember 1-je között jelenítettek meg. Ha a gazdálkodó egység az IAS 39 standardnak megfelelően elvégzi az összehasonlító adatok újra-megállapítását, azokat az adatokat újból meg kell adnia az IFRS beszámolási időszak kezdetekor megjelölt pénzügyi eszközökre, pénzügyi kötelezettségekre vagy pénzügyi eszközök, pénzügyi kötelezettségek vagy mindkettő csoportjára. Az összehasonlító adatok ilyen újra-megállapítását csak akkor szabad megtenni, ha a megjelölt tételek vagy csoportok az IFRS-ekre történő áttérés időpontjában megfeleltek volna az IAS 39 standard 9b)i., 9b)ii. vagy 11A. bekezdésében az ilyen megjelölésre vonatkozó kritériumoknak, vagy a kezdeti megjelenítés idején megfeleltek volna a 9b)i., 9b)ii. vagy 11A. bekezdésben foglalt kritériumoknak.

e) *olyan gazdálkodó egység esetén, amely az első IFRS-ek szerinti pénzügyi kimutatásait 2006. szeptember 1-jét megelőzően kezdődő éves időszakra prezentálja* – az IAS 39 standard 91. bekezdése ellenére, az ilyen gazdálkodó egység által a fenti c) vagy d) albekezdéssel összhangban nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt, korábban egy valós érték fedezeti elszámolási kapcsolatban fedezett tételként megjelölt bármely pénzügyi eszköz és pénzügyi kötelezettség megjelölését a szóban forgó kapcsolatokban meg kell szüntetni, amikor megtörténik a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltnek való megjelölésük.

Pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek megjelölése

43A. A gazdálkodó egység számára megengedett, hogy a 25A bekezdéssel összhangban egy korábban kimutatott pénzügyi eszközt vagy pénzügyi kötelezettséget a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközként vagy pénzügyi kötelezettségként vagy egy pénzügyi eszközt értékesíthetőként jelöljön meg. Az egységnek közzé kell tennie az egyes kategóriákba sorolt pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek valós értékét a megjelölésük időpontjában, valamint a korábbi pénzügyi kimutatásokban szereplő besorolásukat és könyv szerinti értéküket.